

Міністерство освіти і науки України
Херсонська обласна державна адміністрація
Херсонський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування,
державних підприємств, установ і організацій
Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»
Інститут післядипломної освіти та дорадництва ДВНЗ «ХДАУ»
Громадська організація «Глобальний погляд»

ЗБІРНИК ТЕЗ

Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ У ПРОЦЕСАХ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ

10 листопада 2017 року

м. Херсон

Оргкомітет конференції

Кирилов Юрій Євгенович – доктор економічних наук, доцент, ректор ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Бутрій Дмитро Степанович - в.о. першого заступника голови Херсонської обласної державної адміністрації

Яремко Юрій Іванович – доктор економічних наук, доцент, перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Аверчев Олександр Володимирович – доктор сільськогосподарських наук, професор, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Грановська Вікторія Григорівна – кандидат економічних наук, доцент, декан економічного факультету ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Потравка Лариса Олександрівна – доктор економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри публічного управління та адміністрування ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Білорусов Сергій Георгійович - кандидат технічних наук, доцент, заслужений працівник освіти України, директор Херсонського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій

Абсава Людмила Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, голова Громадської організації «Глобальний погляд»;

Миронов Віктор Вікторович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Ткачук Анна Іллівна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет».

УДК 35:33.021.8

Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (10 листопада 2017 р.) – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2017. – 416 с.

У матеріалах конференції висвітлені передові науково-практичні результати досліджень, отримані в галузі публічного управління та адміністрування.

Для студентів, аспірантів, науковців та фахівців.

Шановні науковці!

Перш за все, дозвольте висловити подяку всім, хто знайшов час та можливість взяти участь у Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ»!

Вперше у ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» на новоствореній кафедрі публічного управління та адміністрування відбувається конференція, спрямована на вирішення актуальних проблем розвитку публічного управління та адміністрування, як основи становлення будь-якого суспільства.

Суспільно-політичні події та економічні процеси, що мають місце сьогодні в Україні, потребують ретельного дослідження задля винайдення напрямів її подальшого розвитку. Серед актуальних і невідкладних проблем у побудові демократичної, конкурентоспроможної і єдиної української держави є забезпечення її сталого економічного розвитку, прискорення реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади, створення умов щодо розвитку територіальних громад та їх об'єднань, забезпечення доступності жителів цих громад до якісних адміністративних, соціальних та інших послуг тощо. Вирішення цих завдань є можливим лише за умови поєднання науково-теоретичних здобутків та практичного досвіду представників різних регіонів України, що і є метою проведення конференції.

Бажаю учасникам конференції натхнення, творчих здобутків, нових ідей та їх реалізації, сподіваюсь на подальшу плідну співпрацю!

Ректор
ДВНЗ «ХДАУ»

Юрій Кирилов

Шановні колеги й друзі!

Рада вітати учасників першої всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ» ДВНЗ «ХДАУ».

Вважаю, що це чудова нагода для фахівців і науковців обмінятися досвідом, новими напрацюваннями, досягненнями, відкриттями, ознайомитися із сучасними науковими здобутками у сфері економіки та управління. Даний захід – це не лише можливість обговорити актуальні питання розвитку механізмів управління в контексті проведення економічних реформ, а й долучитися до провідного досвіду іноземних колег.

Бажаю всім плідної роботи й сподіваюсь, що Ви отримаєте професійне задоволення від результатів роботи Конференції.

Декан економічного факультету
ДВНЗ «ХДАУ»

Вікторія Грановська

ЗМІСТ

1. Державна регіональна політика та розвиток територій в умовах децентралізації

Бутрій Д.С., Кирилов Ю.Є., Стукан Т.М. Стан та перспективний план формування об'єднаних територіальних громад Херсонщини	11
Бельська Т.В. Глокалізація як перетин глобальних і локальних ініціатив	16
Білорусов С.Г. Формування особистості лідера – керівника об'єднаної територіальної громади як складова регіональної кадрової політики	20
Карпук А.І., Шестак М.Л., Олексієвець О.М. Еколого-економічна ефективність лісгосподарського виробництва як важлива детермінанта соціально-економічного піднесення багатолісних районів	23
Морозов О.В., Морозова О.С., Біднина І.О. Державна регіональна політика управління земельними ресурсами в умовах децентралізації	26
Шашула Л.О. Можливості прояву системних ефектів на різних територіальних рівнях	29
Сухіна О.М. Альтернативна фінансова база для відновлення здоров'я людей та екосистем децентралізованих одиниць	32
Ткачук О.В. Формування інноваційних кластерів як чинник регіонального розвитку в умовах децентралізації	35
Губа М.І. Модель державної політики сільського розвитку	38
Карташова О.Г. Децентралізація: поняття та проблеми	42
Грицаєнко М.І. Вплив соціального капіталу на розвиток об'єднань територіальних громад	45
Шандар А.М. Реформування системи охорони здоров'я сільської місцевості в умовах децентралізації	48
Бойко О.Я. Стимулювання розвитку підприємництва – регіональний аспект	51
Гавриш І.І. Політика привабливості регіонів: маркетинговий підхід	54
Барсук Ю.В. Особливості глобальної стратегії розвитку України	57
Бабкіна М.М. Децентралізація в Україні: сучасний стан законодавчого забезпечення процесу реформування	60
Сліденко О.О. Державне регулювання розвитком територіальних утворень на принципах інституціоналізму	63
Балтак С.В. Екологічна безпека та розвиток економічних систем різних рівнів	66

2. Актуальні проблеми державного управління та місцевого самоврядування

Сундук А.М., Голуб О.А. Характеристика сучасного стану інституціонального забезпечення перетворень у сфері використання лісових ресурсів	69
Гришова І.Ю., Дяченко О.П., Галицький О.М. Зарубіжний досвід зниження рівня тіньової економіки	72

Парубець О. М. Удосконалення державної політики в сфері розвитку електронного урядування в Україні	75
Буднікевич І.М., Крупенна І.А. Необхідність врахування чинника цільових аудиторій в програмах міського розвитку	78
Потравка Л.О., Панкратьєва Т.Л. Напрями покращення структурної політики аграрного сектору економіки України	81
Добрянська Н.А., Буковський Д. Актуальні проблеми місцевого самоврядування в Україні	84
Зайченко В.В. Актуальні аспекти участі територіальних громад у забезпеченні соціально-економічного розвитку регіонів	87
Зубенко В.В. Засади формування спроможних територіальних громад як базової ланки адміністративно-територіального устрою	90
Колесник Т.В. Фактори впливу на соціально-психологічні умови діяльності колективу	94
Касперович Ю.В. Розвиток середньострокового бюджетного планування	97
Сакаль О. В. Феномен системних ефектів у сфері природокористування	101
Стратічук Н.В. Підвищення ролі кадрового потенціалу для ефективного державного управління та місцевого самоврядування	104
Труш Ю.Л. Управління якістю продукції у вітчизняних та зарубіжних країнах: розвиток теорії та практики	108
Антонова С.Є. Вплив місцевих органів управління на розвиток культури в Рівненському районі Рівненської області	111
Полторак А. С. Напрями збільшення обсягів надходжень до бюджетів об'єднаних територіальних громад	114
Підвальна О.Г. Сутність публічного управління як нової модель управління у державному секторі	116
Пронько Л.М. Особливості становлення і розвитку приватної та державної форм власності в Україні	119
Рудік Н.М., Рудік О.Л. Рівень життя в концепції людського розвитку та соціально-економічної політики держави	123
Боліла С.Ю., Осадчук І.В. Реформування системи державного управління України – виклики сучасності	126
Онищенко О.В. Процес стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад	129
Попова Г.Ю. Розбудова локального ринкового простору в процесі відновлення економіки Донбасу	132
Мовчанюк А.В., Дяченко М.І. Надання адміністративних послуг в умовах процесу реформування державного управління	135
Логвінов В.Г., Лебідь Н.Г. Моделі формування і розвитку міських агломерацій	138
Постернак І.М., Постернак С.О. «Корпоративний науково-технічний комплекс містобудівної енергореконструкції» як елемент місцевого самоврядування в міському господарстві	141
Нікітенко С.В. Державне управління і місцеве самоврядування в розгортанні фізкультурно-спортивного руху в Україні	144

Шевченко О.О. Система показників оцінювання управління енергозбереженням у вищих навчальних закладах	149
Беззубко Б.І., Смагар Л.Б. Завдання для органів державної влади у процесах відновлення донбасу: медичний аспект	152
Гончар С.В. Механізми реалізації державної кадрової політики в Україні на (суб) регіональному та муніципальному рівні в умовах децентралізації	155
Головко М. Й. Концептуальні підходи до трансформації податкової системи України в умовах фіскальної децентралізації	158
Продан С. Створення і розвиток інформаційної інфраструктури міста в управлінні екологією	161
Федченко Д.В. Удосконалення організаційного забезпечення державного управління водними ресурсами	164
Меркулов М.К. Стратегічне управління об'єднаними територіальними громадами	168
Литвинов В.О. Децентралізація в Україні та шляхи її розвитку	171
Крикуненко А.С., Куренна О.О. Аналіз сучасного стану сільськогосподарської галузі	174
Романчук Л.А. Особливості оподаткування сфери інтернет-торгівлі	176
Власенко А.В. Необхідність впровадження міжнародного досвіду екологічного страхування в Україні	179
Ковтун В.М. Соціально-економічні завдання галузі житлового будівництва для сталого розвитку	182

3. Соціально-економічна та інвестиційна політика держави в умовах трансформації публічного управління

Приліпко С.М. Особливості планування державної підтримки у програмах розвитку обслуговуючої кооперації в Україні	185
Похилько С.В., Новак К.С. Удосконалення системи соціального страхування від нещасних випадків на виробництві як елемент соціально-економічної політики держави в умовах трансформації публічного управління	188
Фурдак М.М. Кластеризація виноградарсько-виноробної галузі: український погляд та зарубіжний досвід	191
Дзюбенко О.М. Інвестиційно-інноваційна політика розвитку лісового сектора національної економіки в умовах загострення екологічних проблем	195
Денисенко І.С. Управління земельними ресурсами як основа соціально-економічного розвитку держави	198
Буйда К.В. Методологія упередження банківських ризиків в контексті стратегічного управління	201
Рошкевич В.Ф. Мораторій на експорт необробленої деревини з України як імплементація міжнародного досвіду	204
Миклуш Т.С. Інвестиційна політика у природоохоронній діяльності в контексті формування сучасної системи комплексного природокористування у Карпатському регіоні	207

Баранова Д. В. Сучасні проблеми ринкової економіки в Україні	210
4. Історичні та правові аспекти розвитку публічного (державного) управління в Україні	
Батуріна С.С. Євреї на сторінках шкільних підручників: дореволюційна та радянська доба	213
Бойков О.Ю. Державна політика російської імперії щодо протестантських рухів на півдні України (кінець XIX – початок XX ст.)	217
Камінська О.А. Державне управління морським комерційним флотом чорноморсько-азовського басейну (друга половина XIX ст.)	220
Стецюк В.Б. Інститут повітових військових начальників в імперській системі управління Подільською губернією (1874-1914 рр.)	223
Ткачук А.І. Генеза публічного управління та сучасні виклики	226
Федорченко О.В. Поштово-телеграфна реформа 1884-1885 рр.	229
Фицик Л.А., Фицик І.Д. Роль гетьманської влади у розвитку державного управління на Гетьманщині у середині XVII – кінці XVIII ст. (історіографія проблеми)	232
Вальчук А.А. Діяльність фірми «Яхненки та Симиренко» у сфері бурякового цукроваріння	235
5. Актуальні проблеми національної безпеки держави	
Пластун О.Л., Замора О.М., Шелюк А.А. Шумові трейдери як джерело викривлення інформації з фінансових ринків та фактор їх нестабільності	239
Добрянська Н.А., Кондратенко О.В. Актуальні проблеми національної безпеки туризму в Україні	242
Бараненко Р.В., Березовська А.Р. Відмивання брудних грошей як проблема національної безпеки	245
Захожай К.В. Основні індикатори визначення критеріїв фінансової (бюджетної) безпеки держави	249
Мионов В.В. Безпека господарських систем: еколого-економічний аспект	252
Миринова В.О. Боротьба з контрабандою як один з напрямків діяльності державної фіскальної служби України	255
Пристемський О.С. Індикатори фінансової безпеки розвитку сільського господарства	258
Седляр М.О. Проблема якості освіти у дискурсі національної безпеки України	261
Шахман І.О., Семенюк Є.В. Екологічні аспекти розвитку гідроенергетики в контексті оновлення енергетичної стратегії України	264
Щербата М.Ю., Федоркін Д.В. Державні аспекти продовольчої безпеки України	267
Петько В.М. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки держави	270
Бондаренко Д.О. Інформаційна безпека в органах державної фіскальної служби України	273

Волтарніст М.О. Актуальні проблеми економічної безпеки держави	276
Гетьман Н.А. Удосконалення національної безпеки в контексті розвитку електронних інформаційних технологій	279
Гончарук В.М. Актуальні проблеми національної системи кібербезпеки	282
Трач М.О. Проблеми національної безпеки України в сучасних умовах	285
6. Сталий розвиток аграрної сфери в умовах глобальних продовольчих, екологічних та фінансово-економічних викликів	
Морозов Р.В., Дудченко В.В. Розвиток галузі рисівництва в Україні: теоретичні аспекти	288
Танклевська Н.С., Морозов І.Р. Сталий розвиток аграрної сфери України	292
Лазарева О.В. Продовольча безпека в контексті сталого розвитку	295
Ходаков В.Є., Безрукавий О.С., Мельник Н.Г., Калита В.Я. Інтернет речей в інноваціях аграрної сфери- <i>iot in innovations in agriculture sector</i>	298
Куліш І.М. Роль агрохолдинга у кластері сільської території	301
Грановська В.Г. Державно-приватне партнерство як інструмент конкурентоспроможного розвитку суб'єктів аграрного сектору	304
Грицаєнко Г.І. Лізинг як інструмент інвестування аграрного виробництва	308
Макаренко І.О., Погоріла К.В. Інформаційні запити стейкхолдерів аграрного сектору в умовах поширення концепції сталого розвитку	311
Федорчук О.М., Гоборова О.С. Актуальні питання економічної безпеки підприємництва в Україні	314
Самайчук С.І. Методичні основи оцінки ефективності виробництва	317
Подаков Є.С. Сучасні проблеми обліку податкових платежів підприємства	320
Костюк В.С. Сучасні тенденції аграрного виробництва в умовах європейської інтеграції	323
Третяк Н.А. Системні ефекти фінансово-економічне регулювання аграрного сектору	326
Ревуцька А.О. Багатоукладність як основа сталого розвитку аграрної сфери	329
Ковтун В.А. Сталий розвиток аграрної сфери України: стан, проблеми та перспективи	332
Михаленко І.В., Йоєнко І.О., Колеснік Е.М. Стан та перспективи розвитку ягідництва України	335
Чернишова Є.О., Пляскіна Г.К. Особливості формування урожайності кабачків залежно від фону живлення та строків сівби в зрошуваних умовах півдня України	338
Козлова О.П. Ефективність застосування біопрепаратів у аграрній сфері як альтернатива традиційної технології вирощування сільськогосподарських культур	341
Стрельченко О.В. Умови сталого розвитку аграрної сфери в сучасних умовах	345

Поліщук Ю.О. Аналіз сучасного стану вмісту гумусу в ґрунтах Херсонської області в умовах глобальних екологічних викликів	348
Ятченко П.Є. Земля як головний засіб виробництва в агропромисловому комплексі України	351
Зінченко А.Ю. Особливості оцінки права оренди земельних ділянок	354
7. Електронне урядування в умовах розвитку інформаційного суспільства	
Tetiana Korshun E-voting: best european practice	357
Волошин В.С. Особливості та напрями автоматизації web-порталу пенсійного фонду України	360
Лобода О.М., Кириченко Н.В. Вирішення задачі синтезу організаційної структури	363
Лях Ю.І. Електронне урядування як інструмент взаємодії держави і громадянського суспільства	366
Гетьман Н.А. Особливості інформаційно-технологічної інфраструктури як об'єкта державного управління	370
Ворона Н.В. Електронне урядування в умовах розвитку інформаційного суспільства	373
Волтарніст М.О. Вплив електронного урядування на державне управління	376
Бондаренко Д.О. Електронне урядування в інформаційному суспільстві України	379
Деряга О.В. Особливості та перспективи розвитку електронного урядування в Україні	382
Пасека К.О. Електронний уряд в умовах інформаційного суспільства як чинник стратегії реформування державного управління	385
8. Сучасні комунікації та мовна політика у публічному управлінні	
Білорусов С.Г. Інформаційно-комунікаційне забезпечення функціонування об'єднаних територіальних громад Херсонської області	388
Сугоняко Д. О. Зворотний зв'язок у системі публічного управління	392
Виноградова Т.І. Культура спілкування керівника на державній службі як основний чинник ефективного управління колективом	394
Хомайко К.О. Мовна політика в публічному управлінні	397
Пиртко М.С. Інтенсифікація комунікаційної діяльності громадських організацій як фактор зростання інвестиційної активності територій	400
Шконда І.В. Значимість комунікацій у проведенні публічного управління	403
Відомості про авторів	406

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НА РОЗВИТОК ОБ'ЄДНАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

ГРИЦАЄНКО М.І., к.е.н., Таврійській державний агротехнологічний
університет

Реформа місцевого самоврядування шляхом підвищення участі громадян у процесах прийняття місцевих управлінських рішень потребують визначення ролі соціального капіталу в активізації об'єднання територіальних громад (ОТГ).

Система адміністративно-територіального устрою багатьох країн Європи базується на принципі субсидіарності – розподілі повноважень між рівнями управління, коли кожен вищестоящий рівень влади є допоміжним (субсидіарним) по відношенню до нижчого і вирішує тільки ті завдання, з якими він може впоратися найбільш ефективним чином. Серед найбільш розповсюджених завдань територіальних громад – опікування початковою освітою, соціальний захист населення, регулювання послуг ЖКГ, розвиток культури та спорту, планування територіального розвитку, громадський транспорт тощо. Такий підхід до управління сприяє зростанню рівня довіри населення до органів державної влади та місцевого самоврядування, надає територіальним громадам більшої фінансової незалежності і дозволяє ефективніше використовувати місцеві ресурси для стимулювання економічного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

Об'єднання територіальних громад надає можливість отримати фінансову самодостатність, брати участь у проектах міжнародної технічної допомоги ОТГ, використовувати кошти на розвиток власної території, зробити інвентаризацію земель, об'єктів соціальної сфери, податкових надходжень, оптимізувати існуючі та отримати нові послуги тощо. В Україні на початок 2017 р. створено 413 ОТГ. Найбільша кількість ОТГ зосереджена у Тернопільській, Дніпропетровській та Житомирській областях (відповідно 36, 34 та 32 ОТГ), найменша – у Кіровоградській та Донецькій (по 7 ОТГ відповідно), Харківській та Закарпатській (по 5 ОТГ відповідно), Луганській (4

ОТГ) та Київській (2 ОТГ) областях. Гальмування процесів реформування адміністративно-територіального устрою обумовлені недостатньою компетентністю ініціаторів співробітництва територіальних громад, невмінням врахувати інтереси іншої сторони, низькою фінансовою спроможністю окремих територіальних громад, побоюваннями місцевої влади втратити контроль над муніципальними об'єктами, відсутністю підтримки з боку районних та обласних органів виконавчої влади тощо.

Територіальна громада – це складна ієрархічна соціально-політико-економічна система, яку слід розглядати як сукупність взаємопов'язаних, взаємодіючих рис спільноти, яка об'єднана за територіальною ознакою, та є частиною соціуму, первинним суб'єктом місцевого самоврядування, а також носієм спільних економічних інтересів. Взаємовідносини всередині окремої територіальної громади згуртовують її суб'єктів завдяки спільним інтересам і підтримують неформальні контакти з метою отримання взаємної вигоди й допомоги. Таким чином формується соціальний капітал територіальної громади – сукупність здатних приносити дохід зв'язків та соціально-економічних відносин, які виникають у певній соціальній мережі на основі існуючих норм та довіри.

Визначення місця соціального капіталу в становленні та розвитку територіальних громад та ОТГ потребує усвідомлення, що останні є зосередженням економічних, соціальних, культурних та політичних інтересів його населення. Встановлені у суспільстві способи взаємовідносин, які тісно пов'язані з морально-етичними та культурними нормами та цінностями, безпосередньо впливають на соціально-політичне становище та визначають економічний розвиток регіону. Саме на інституційному контексті соціального капіталу наголошують В. Пехов [2], В. Рябокiнь [1], О. Шпикуляк [1, 2] та інші дослідники. Вважаємо, що вплив соціального капіталу на розвиток територіальної громади та ОТГ визначається через задоволення потреб населення громади у соціальних послугах, вдосконалення соціальної структури громади, сприяння накопиченню людського потенціалу регіону, підвищення

ефективності використання суспільних ресурсів, суспільне визнання у регіоні досягнень територіальної громади та ОТГ.

Реалізація важливих соціально-політичних функцій територіальних громад та ОТГ потребує оцінювання соціально-економічної ефективності їх функціонування відповідно до повноважень власних органів місцевого самоврядування. Пропонуємо застосування інтегрованого оцінювання на основі методу експертних оцінок, для чого необхідно сформувати групу експертів, які мають бути визнаними фахівцями у даній сфері, повинні мати широкий кругозір, ерудицію, бачити перспективи. Але для всебічної підтримки населення територіальної громади необхідно, щоб експерти мали незаплямовану репутацію та безумовний авторитет. Вважаємо, що всебічне залучення населення до оцінки діяльності територіальної громади та/або ОТГ буде сприяти росту довіри та згуртованості між членами спільноти, її довіри до органів місцевого самоврядування, слугувати основою для створення та впровадження у життя нових, більш адекватних норм і цінностей, тобто – позитивно впливати на формування та використання соціального капіталу, який, в свою чергу, буде активізувати процеси створення та функціонування територіальних громад та їх об'єднань.

Література:

1. Формування соціального капіталу в інституційному механізмі аграрного ринку / [М. Малік, О. Шпикуляк, В. Рябоконт та ін.]. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2017. – 86 с.
2. Шпикуляк О. Формування та інституціоналізація соціального капіталу в розвитку аграрного підприємництва: методологічні аспекти оцінки / О. Шпикуляк, В. Пехов // Економіка АПК. – 2015. – № 11. – С. 102-107.